

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia, na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 2, art. 19 ust. 6, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłączonej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych (art. 20 ust. 3 ustawy).

Ponadto w planie ochrony rezerwatu można wyznaczyć obszary i miejsca, w granicach których nie obowiązują zakazy w zakresie polowania (art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy), połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy) oraz wprowadzania psów (art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy), a także prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej (art. 15 ust. 1 pkt 11).

Plany ochrony dla rezerwatu przyrody w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 powinien uwzględniać zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 ustawy, albo zakres planu ochrony dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 29 ustawy, przy czym przepisu tego nie stosuje się względem planu ochrony dla rezerwatu przyrody pokrywającego się w całości lub w części z obszarem Natura 2000, dla którego ustanowiono plan zadań ochronnych, o którym mowa w art. 28 ustawy, albo plan ochrony, o którym mowa w art. 29 ustawy, obejmujące obszar rezerwatu przyrody (art. 20 ust. 5 i ust. 6 ustawy).

Tryb sporządzania projektu planu ochrony i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu ochrony określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), zwanego dalej rozporządzeniem.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o cenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, z późn. zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

Nadto zasady udziału niektórych grup społecznych w tworzeniu planu normuje ww. rozporządzenie. Zgodnie z § 3 rozporządzenia informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu sporządzający projekt planu ogłasza w prasie lokalnej, umieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie sporządzającego projekt planu i na jego stronie internetowej oraz przesyła do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego, jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa, podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody, których obszary działania obejmują obszar objęty

projektem planu. Ponadto sporządzający projekt planu zapewnia zainteresowanym osobom i podmiotom możliwość zapoznawania się z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem planu oraz możliwość zgłaszania do nich wniosków i uwag, a informację o sposobie zapewnienia tej możliwości oraz o sposobie, w jaki nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag, sporządzający projekt planu zamieszcza w informacji, o której mowa w § 3 rozporządzenia (§ 6 rozporządzenia).

Projekty planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody zamieszcza się także w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o cenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin (art. 19 ust. 2 ustawy) i regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy); wymaga także uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2015 r., poz. 525, z późn. zm.).

Rezerwat przyrody „Grafik” został utworzony zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. (M.P. Nr 51, poz. 486) w celu zachowania ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasu bukowego o charakterze naturalnym z udziałem licznych drzew pomnikowych. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym ww. obszaru jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Grafik” (Dz. Urz. Woj. Op. z 2016 r., poz. 1569). Powierzchnia rezerwatu wynosi 27,01 ha. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu.

Zgodnie z dokumentacją sporządzoną na potrzeby planu ochrony, zbiorowiska leśne rezerwatu reprezentowane są przez kwaśną buczynę niżową *Luzulo pilosae-Fagetum*. Podczas badań terenowych przeprowadzonych w 2015 r. w rezerwacie nie stwierdzono obecności chronionych gatunków roślin. Wcześniejsza dokumentacja dotycząca tego obszaru (Badora 2000) podaje informację o występowaniu 4 gatunków roślin naczyniowych, pozostających pod ochroną na ówczesny stan prawny. Są to, obecnie nie objęte już ochroną: bluszcz pospolity *Hedera helix*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, kruszyna zwyczajna *Frangula alnus* i przytulia wonna *Galium odoratum*. Spośród tych gatunków w trakcie badań terenowych potwierdzono obecność bluszczu pospolitego i przytulii wonnej. Ponadto, zgodnie z opracowaniem pn. „Waloryzacja chronionych i zagrożonych mszaków województwa opolskiego wraz z oceną stanu ich zachowania oraz określeniem programu czynnej i biernej ochrony” (Arteco Usługi Ekologiczne 2006) w granicach rezerwatu występuje objęty ochroną i zagrożony gatunek mchu *Dicranum scoparium*.

Teren rezerwatu położony jest w całości w granicach obszaru o znaczeniu dla Wspólnoty Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002 (pow. 5 084,28 ha), dla którego ustanowiono plan zadań ochronnych (zarządzenie Nr 11/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góra Świętej Anny PLH160002) - Dz. Urz. Woj. Op., poz. 584, z późn. zm.). Wobec powyższego, zgodnie z art. 20 ust. 6 ustawy, niniejszy plan ochrony nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w tym działań ochronnych dla siedliska przyrodniczego (kod siedliska 9110), stanowiącego przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, zajmującego całą powierzchnię rezerwatu. Działania te wykonywane będą w oparciu o zapisy ww. planu zadań ochronnych.

W trakcie prowadzenia badań terenowych nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących i potencjalnych, zewnętrznych i wewnętrznych, które wymagałyby podjęcia działań ochronnych. Biorąc powyższe pod uwagę, jak również mając na względzie dobry stan zachowania występujących tu ekosystemów leśnych uznano, że właściwym będzie realizowanie celu ochrony określonego w § 2 pkt 1 zarządzenia poprzez wskazanie całego obszaru rezerwatu jako obszaru ochrony ścisłej. Konsekwencją przyjętego sposobu ochrony będzie umożliwienie przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych.

W związku z powyższym w zarządzeniu nie wskazuje się obszarów ochrony czynnej i krajobrazowej, nie identyfikuje się oraz nie określa sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków; nie określa się również działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań.

Niniejszy akt prawa miejscowego nie wskazuje obszarów i miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza (art. 20 ust. 3 pkt 6 oraz art. 15 ust. 1 pkt 11 ustawy). W planie nie wyznaczono również obszarów i miejsc dopuszczających prowadzenie połowań oraz nie wskazano obszarów i miejsc, w których dopuszcza się wprowadzanie psów (art. 15 ust. 1 pkt 4 i pkt 16 ustawy). Ze względu na brak cieków i zbiorników wodnych, nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych dla celów amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz połowu ryb i innych organizmów wodnych (art. 20 ust. 3 pkt 5 oraz art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy). Nie określa się również miejsc i obszarów udostępnionych do celów naukowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy), pozostawiając możliwość zwolnienia z obowiązujących w rezerwacie zakazów, uzasadnionego prowadzeniem badań naukowych, do rozpatrzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w ramach postępowania administracyjnego zakończonych wydaniem decyzji na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje z jednej strony nadzór nad ich rodzajem i metodyką, zabezpieczając z drugiej strony rezerwat przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem realizowanych prac badawczych. W planie ochrony nie wskazuje się również obszarów i miejsc, w tym szlaków, udostępnionych do celów turystycznych, edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych (art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy). Tym samym nie określa się sposobów ich udostępnienia.

W wyniku prac nad dokumentem nie zidentyfikowano zagrożeń dla ekosystemów rezerwatu, w związku z czym w treści niniejszego aktu odstąpiono od wskazania ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Leśnica, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego tej gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. Nadto, ze względu na położenie rezerwatu poza morskimi wodami wewnętrznymi, morzem terytorialnym i wyłączonymi strefami ekonomicznymi, niniejszy dokument nie zawiera ustaleń do planów zagospodarowania przestrzennego ww. obszarów.

Zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353), mając na uwadze § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), w procesie przygotowania niniejszego zarządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował: o przystąpieniu do sporządzenia (opracowania) projektu planu ochrony i o jej przedmiocie; możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem niniejszego zarządzenia; o miejscu i terminie, w którym jest ona wyłożona do wglądu; o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu; o organie właściwym do ich rozpatrzenia; o sposobie, w jakim nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu w dniach od 14.12.2016 r. do 5.01.2017 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu (w dniach od 14.12.2016 r. do 5.01.2017 r.) opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym tj. w Gazecie Wyborczej w dniu 14.12.2016 r. oraz przesłano do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego (Burmistrz Leśnicy, Przewodniczący Rady Miejskiej w Leśnicy, Starosta Strzelecki, Marszałek Województwa Opolskiego) i jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa (PGL LP Nadleśnictwo Strzelce oraz RDLP w Katowicach). Ze względu na brak w granicach rezerwatu cieków wodnych, zawiadomienia nie wystosowano do podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej. Nie poinformowano również, odrębnym pismem, organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną przyrody, gdyż teren rezerwatu nigdy nie pozostawał w kręgu zainteresowań żadnej z nich. Nie wyklucza to jednak możliwości wnoszenia przez organizacje pozarządowe uwag i wniosków do powyższego projektu w ramach postępowania prowadzonego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Projekt ujęto również w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (ekoportal).

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne wnioski ani uwagi.

Projekt niniejszego zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Miejską w Leśnicy na posiedzeniu w dniu 28 grudnia 2016 r. (uchwała nr XXVI/127/16 Rady Miejskiej w Leśnicy z dnia 28 grudnia 2016 r.). Projekt planu był również przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, która na posiedzeniu w dniu 24.03.2017 r. pozytywnie zaopiniowała ten dokument.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.), projekt niniejszego aktu prawnego został uzgodniony z Wojewodą Opolskim.

Mając na uwadze brak stwierdzonych zagrożeń wymagających podjęcia stosownych działań ochronnych, zarządzenie nie pociąga za sobą skutków finansowych w budżecie państwa w części, której dysponentem jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Opolu**

Alicja Majewska